

LA FINESTRA DE LA IGUALTAT

La igualtat real a la Universitat de València

A la Universitat de València s'ha vingut treballant a favor de tot allò que exigeix la garantia de la igualtat real entre dones i homes, adoptant una sèrie de mesures de molt diversa índole i consideració. D'entre totes elles, pel que hui interessa, en destacaré dues: 1) la constitució d'una Unitat d'Igualtat; 2) la gestió de tot el necessari per a establir un Pla d'Igualtat.

El referit Pla d'Igualtat, ací i entre nosaltres, s'implanta perquè ho imposa la llei, evidentment (arts. 45 a 49 i 64 de la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes –des d'ara LOI).

Però la LOI no estableix aquesta exigència perquè sí, sense més, i sense altre motiu que l'"antull" del legislador. Més prompte al contrari. La norma requereix la implantació d'un Pla d'Igualtat perquè, com a mesura de tutela, és necessari davant les connotacions que hui presenta la discriminació de gènere. De fet, encara que això no sempre és evident, la igualtat real entre dones i homes, entre unes i altres, es conculca reiteradament en el nostre dia a dia.

Segurament en l'àmbit de la Universitat, moltes, la majoria de nosaltres, no hem estat discriminades de manera directa mai: ni quan vam ser alumnes ni tampoc com a professores, investigadores, membres del personal d'administració i serveis, formant part d'equips de gestió, etc. No obstant, encara que no sempre n'hàgem estat conscients, i amb independència de si hem o no patit aquesta

discriminació directa, com a dones totes hem estat, segur i en més d'una ocasió, víctimes d'una discriminació indirecta o d'una discriminació social. De quina altra cosa pot parlar-se sinó de discriminació social quan se'ns presumeix les úniques responsables de les tasques d'índole reproductiva? De quina altra manera distinta a la de discriminatòria pot qualificar-se aquella actuació que incideix directament o indirectament en la foto fixa que ens mostra la realitat de la universitat? Com qualifiquem, si no de discriminatòria, la segregació

horitzontal i vertical que llança el resultat del nostre diagnòstic de situació? Com pot ser que en eixes franges d'edat en les quals les dones ja hem accedit a la universitat amb idèntiques facilitats que els homes siguem nosaltres les que ens perpetuem en els llocs intermedis, quan en abstracte i en termes estadístics –absoluts i relatius– obtenim les millors qualificacions i el nostre nivell d'estudis és superior? Per què, tot i les mesures de conciliació, no afecta d'igual manera al treball de les dones que al dels homes el fet d'haver tingut fills de manera relativament recent o la presumpció que en tindran en poc de temps? La casualitat no és l'explicació. I el costum no pot ser un motiu jurídicament admissible des del moment que el que es perpetua de manera consuetudinària no és ni igualitari ni objectiu, sinó un rol social que es reproduïx generant un perjudici en les dones en relació amb els homes.

Les dones i els homes hem de ser tractats des de l'obligat respecte a la igualtat real que exigeixen els articles 9.2. i 14 de la nostra Constitució. I és en aquesta direcció en la qual entenc que cal continuar treballant. La inèrcia no portarà cap canvi, ben al contrari. Massa sovint s'ha confiat en la modificació generada per un desenvolupament natural de les coses, tot i saber amb certesa que, en matèria discriminatòria, com en altres tantes coses de la vida, la rutina, la quotidianitat o la reiteració normal dels esdeveniments no comporten l'alteració de rols, el reconeixement dels drets o la garantia de la igualtat real, sinó al contrari. Del desenvolupament natural dels fets només cal esperar la perpetuació de l'home en el privilegi del seu estatus social actual.

Compartir tots els privilegis –i greuges– entre dones i homes, i treballar per tal d'equiparar el rol i l'estatus d'unes i altres, hauria i ha de ser un compromís vital de tots i cadascun de nosaltres.

A la Unitat d'Igualtat, en això estem, aportant un poc de nosaltres mateixos en eixe treball conjunt. Tant de bo el nostre compromís contribuïssa eficientment a arribar a una societat cada dia un poc més igualitària i, per tant, més justa.

Gemma Fabregat Monfort. Professora de Dret del Treball i de la Seguretat Social. Secretària de la Facultat de Dret. Representant de la Facultat de Dret a la Unitat d'Igualtat

TRIBUNA LLIURE

La immigració: problema o oportunitat?

Sense cap dubte, la immigració és un dels temes d'actualitat que major interès o preocupació desperta en la societat. Però com podem qualificar el fenomen de la immigració, com un problema o com una oportunitat? Segons la meua opinió, sol donar-se una visió bastant negativa i perjudicial d'aquest fenomen, i crec que seria convenient per part de tota la societat canviar aquest punt de vista.

Hem de partir de la idea que el fenomen de les migracions és molt complex, i són molts els elements a tenir en compte. En primer lloc, les migracions (enteses com a moviment de persones que canvien d'un lloc a un altre diferent del seu originari, per un temps determinat i amb alguna finalitat) han existit sempre en la història de la humanitat, des de l'Edat Mitjana, passant per la colonització, la revolució industrial, fins l'actualitat. Els motius que provoquen aquesta situació són molt diversos, des de la recerca de noves oportunitats amb l'objectiu d'aconseguir una vida millor com per obligació: com és el cas d'Àfrica, on a causa de l'esclavitud es desplaçaren més de quinze milions d'africans cap a Europa i Amèrica del Nord, o per motius de conflictes bèl·lics, exilis, catàstrofes naturals, etc.

Hem de tenir clar que no podem obligar les persones que no es moguen d'un lloc a un altre, açò és un procés natural que ha existit i existirà sempre. Si retrocedim sols quaranta o cinquanta anys en la història, trobem el particular cas d'Espanya, on més de quatre milions de persones emigraren a altres països buscant treball i així aconseguir un futur millor. Ara passa el mateix, però a la inversa. Espanya en menys de deu anys és el país d'Europa que més ha incrementat el nombre d'immigrants, passant d'uns 600.000 l'any 1998 a més de 4.600.000 el 2008, és a dir més de quatre milions d'immigrants. Els motius d'aquest increment són molts i variats, principalment a causa del desenvolupament econòmic del nostre país en els últims anys, però també influeixen altres factors com ara el nivell de vida més accessible que el d'altres països europeus, el clima, la situació geogràfica, l'idioma, el turisme, etc.

Però la societat espanyola està capacitada per a conviure amb tan gran nombre d'immigrants? Creiem en la integració d'aquests immigrants? Què passarà en el futur amb aquest

fenomen? Són sols algunes preguntes freqüents que tots hi fem.

Un concepte clau i importantíssim relacionat amb la immigració és la integració. La integració es pot definir com "un procés dinàmic, continu i de doble sentit, de compromís recíproc entre immigrants i residents, basat en drets i obligacions mutus" (definició del Consell d'Europa). És a dir, la integració ha de ser entesa des de diferents perspectives, per part dels immigrants, que s'han d'adaptar a la nostra societat en igualtat de condicions, drets, obligacions i oportunitats, i per part de la societat receptora, que ha d'acceptar i facilitar aquest procés. Si no es produeix aquest compromís recíproc per les dues parts, no podem parlar d'una integració real.

És difícil prevenir allò que passarà en el futur. Diversos estudis afirmen que les xifres augmentaran i que en pocs anys un de cada quatre habitants a Espanya serà immigrant. Què podem fer davant aquesta situació?

És necessari trencar amb aquesta idea negativa i simplista sobre la immigració. Hem de deixar els prejudicis i estigmes a una banda, evitar les generalitzacions i acceptar la nova realitat. La immigració ha de ser tractada amb un plantejament de caràcter holístic, és a dir tenint en compte tots els punts de vista i mirar més enllà de les idees preconcebudes i dels nostres propis interessos, hem de crear empatia i posar-nos en el lloc de l'altre. Majoritàriament els immigrants vénen buscant noves oportunitats amb la finalitat d'aconseguir una vida millor que la que tindrien en el seu país, un futur millor per a ells i les seues famílies. La situació de canviar de país no resulta gens fàcil, és un canvi molt important en les seues vides i molts moren en l'intent. Els immigrants han d'integrar-se en la societat i nosaltres els autòctons facilitar-los el camí. Hem d'aprendre a conviure tots junts, amb els mateixos drets i obligacions, i amb l'objectiu d'aconseguir una societat més justa, solidària i igualitària. Hem de fer un esforç tots: els immigrants, la ciutadania en general, els polítics, els mitjans de comunicació, etc. Anem junts en el mateix vaixell, l'únic que hem d'aconseguir és remar tots en el mateix sentit.

Roberto Benavent Llopis, estudiant de Treball Social

Nou DISE

Edita: Universitat de València.
Director: Francesc Bayarri.
Cap Redacció: Remei Castelló.
Consell de Redacció: Daniel González, Gonzalo Montiel, Olga Dénia, Alfons Cervera i Manuel Peris.
Disseny i maquetació: Tomàs Gorria.
Fotografia: Miguel Lorenzo.
Correcció lingüística: Agustí Peiró.
Administració i Serveis: Paco González, Vicent Martínez i Pedro J. Sánchez.
Contractar Publicitat: Publipress. Tel. 96 391 84 00.
Consell Editorial: Antoni Tordera, Pilar

Sanz, Josep Maria Jordan Galduf, Asunción Dobón, Francesc Bayarri i Manuel Peris.
Redacció: Gabinet de Premsa (Avinguda Blasco Ibáñez 13, 46010). Tel. 96 386 41 13. Fax: 96 386 41 14.
Correu electrònic: Premsa@uv.es.
Nou DISE digital: <http://www.uv.es/~noudise>.
Impremta: Rotodomenech S.L.
Depòsit legal: V-1.612-1997.
ISSN: 1138-0624.
Nombre d'exemplars: 12.000.

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA